

I-III/2021

Тархаасан: 2021 оны 4 дүгээр сарын 14

Бүх төрлийн тээврээр тээсэн ачаа 2021 оны эхний улиралд 70.5 хувиар өслөө.

Улсын хэмжээнд бүх төрлийн тээврээр 2021 оны эхний улиралд 17.4 сая тонн ачаа тээвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 7.2 (70.5%) сая тонноор өссөн байна. Энэхүү өсөлтөд авто тээврээр тээсэн ачаа 6.2 (3.0 дахин) сая тонноор өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Бүх төрлийн тээврээр 2021 оны эхний улиралд 19.8 сая хүн (давхардсан тоогоор) зорчсон нь өмнөх оны мөн үеэс 9.3 (31.9%) сая хүнээр буурсан байна. Зорчигчдын тоо буурахад авто тээврээр зорчигчид 8.7 (30.4%) сая хүнээр буурсан нь голлон нөлөөлжээ.

Хүснэгт 1. Бүх төрлийн тээврийн үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн эхний улиралд

Үзүүлэлт	2019 I-III	2020 I-III	2021* I-III
Тээсэн ачаа, сая тонн	15.4	10.2	17.4
Зорчигчид, сая хүн	42.5	29.1	19.8
Тээврийн орлого, тэрбум төгрөг	416.2	311.9	352.7

Бүх төрлийн тээврээр тээсэн ачаа 2021 оны эхний улиралд өмнөх улирлаас 2.9 (14.4%) сая тонноор буурч, мөн зорчигчид 6.7 (25.2%) сая хүнээр буурсан байна.

Бүх төрлийн тээврийн орлого 2021 оны эхний улиралд 352.7 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 40.8 (13.1%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Авто тээврийн орлого 50.4 (58.6%) тэрбум төгрөг, төмөр замын тээврийн орлого 17.2 (9.9%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь бүх төрлийн тээврийн орлого өсөхөд нөлөөлсөн байна. Харин бүх төрлийн тээврийн орлого 2021 оны эхний улиралд, өмнөх улирлаас 98.1 (21.8%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

Авто замын тээвэр

Авто тээврээр 2021 оны эхний улиралд 9.3 сая тонн ачаа, давхардсан тоогоор 19.8 сая хүн тээвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеэс тээсэн ачаа 6.2 (3.0 дахин) сая тонноор өсөж, зорчигчид 8.7 (30.4%) сая хүнээр тус тус буурсан байна.

Ачаа тээврийн өсөлтөд уул уурхайн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлт 5.9 сая тонн буюу 3.4 дахин өссөн нь нөлөөлсөн бол, зорчигч тээврийн хувьд нийслэлийн тээврээр зорчигчид (давхардсан тоо) 8.3 (32.6%) сая хүнээр буурсан нь нөлөөлсөн байна.

Харин 2021 оны эхний улиралд, авто замын тээврээр тээсэн ачаа өмнөх улирлаас 3.3 (26.5%) сая тонн, зорчигчид 6.3 (24.2%) сая хүнээр буурсан байна.

Хүснэгт 2. Авто тээврийн үндсэн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	2019 I-III	2020 I-III	2021* I-III
Тээсэн ачаа, сая тонн	8.8	3.1	9.3
Уул уурхайн бүтээгдэхүүн	7.9	2.5	8.4
Зорчигчид, сая хүн	41.6	28.5	19.8
Нийслэлийн нийтийн тээвэр	38.3	25.4	17.1
Тээврийн орлого, тэрбум төгрөг	160.9	85.9	136.3

Авто тээврийн салбарын орлого 2021 оны эхний улиралд 136.3 тэрбум төгрөг болсон нь өмнөх оны мөн үеэс 50.4 (58.6%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

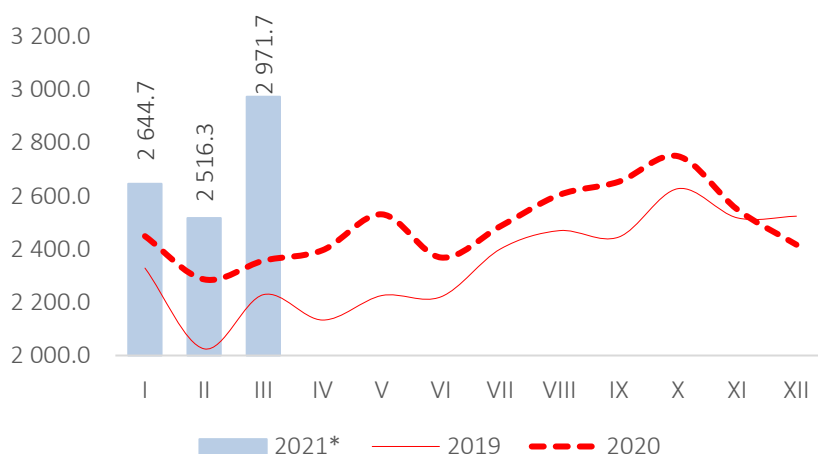
Энд уул уурхайн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтийн орлого өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Харин авто тээврийн орлого 2021 оны эхний улиралд, өмнөх улирлаас 77.6 (36.3%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

Төмөр замын тээвэр

Төмөр замын тээврээр 2021 оны эхний улиралд 8.1 сая тонн ачаа тээвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1.0 (14.7%) сая тонноор өсжээ.

Зураг 1. Төмөр замын тээврээр тээсэн ачаа, мянган тонн, сараар

Төмөр замын тээврээр тээсэн ачааны өсөлтөд дотоодын ачаа 822.6 (32.4%) мянган тонн, импортын ачаа 272.7 (44.3%) мянган тонноор тус тус өссөн нь нөлөөлсөн байна.

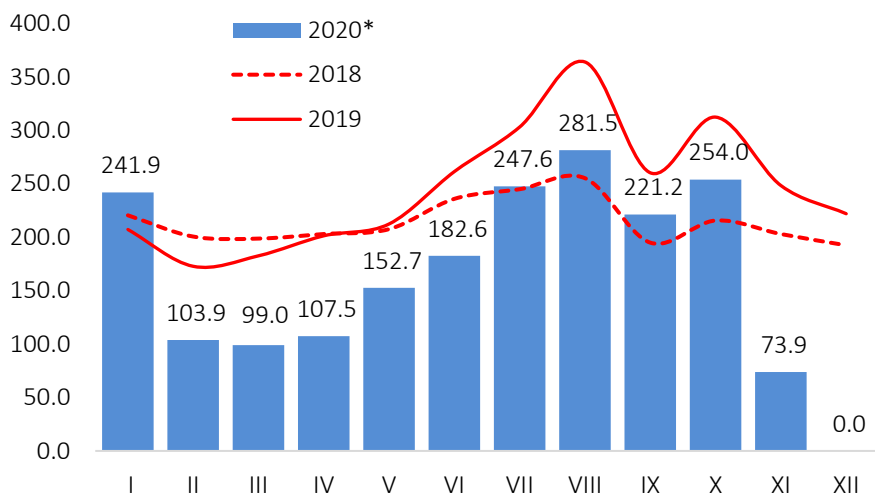
Төмөр замын тээврээр тээсэн ачаа 2021 оны 3 дугаар сард 3.0 сая тонн болж, өмнөх сараас 455.4 (18.1%) мянган тонноор өссөн байна.

Хүснэгт 3. Төмөр замаар дотоод, гадаадад тээсэн ачаа, бүтээгдэхүүний бүлгээр, дүнд эзлэх хувиар, жил бүрийн эхний улирлын байдлаар

Үзүүлэлт	2019 I-III	2020 I-III	2021* I-III
Бүгд	100.0	100.0	100.0
Уул уурхайн бүтээгдэхүүн	90.4	92.5	84.7
Барилгын материал	3.8	2.3	10.1
Мод, модон материал	0.4	0.4	0.3
Хүнсний өргөн хэрэглээний бүтээгдэхүүн	0.8	0.8	1.0
ХАА-н гаралтай бүтээгдэхүүн	1.7	1.1	1.0
Хар төмөр (хаягдал, рельс г.м)	0.9	1.0	0.9
Бусад	2.0	1.9	1.8

Төмөр замын тээврээр 2021 оны эхний улиралд тээсэн нийт ачаанд уул уурхайн бүтээгдэхүүн 84.7 хувь, барилгын материал 10.1 хувь, хар төмөр 0.9 хувь, хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүн 1.0 хувь, хүнсний өргөн хэрэглээний бүтээгдэхүүн 1.0 хувь, мод модон материал 0.3 хувь болон бусад бүтээгдэхүүн 1.8 хувийг эзэлж байна.

Зураг 2. Төмөр замын тээврээр зорчигчид, мянган хүн, сараар

Төмөр замын тээврээр 2021 оны эхний улиралд ковид-19 өвчнөөс үүдэн гамшгаас хамгаалах бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдон зорчигч тээвэрлээгүй байна.

Төмөр замын тээврийн орлого 2021 оны эхний улиралд 191.3 тэрбум төгрөг болсон нь өмнөх оны мөн үеэс 17.2 (9.9%)

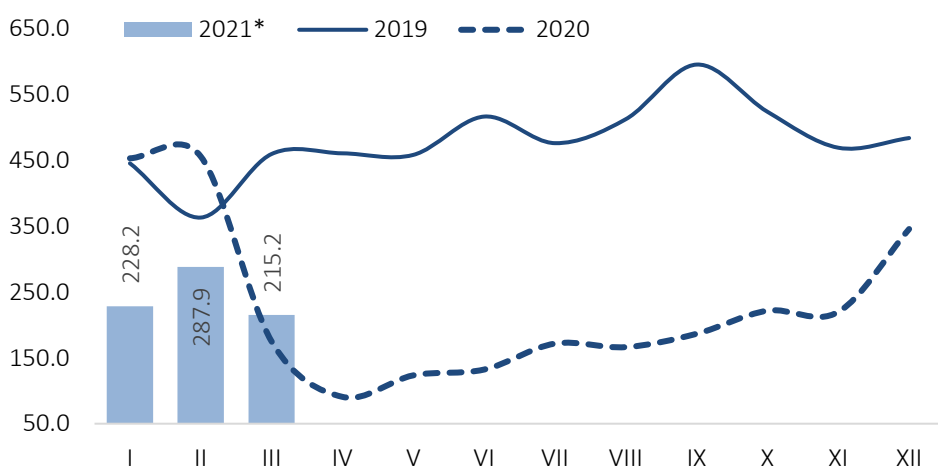
тэрбум төгрөгөөр өссөн байна. Энэ өсөлтөд барилгын материал, хүнсний өргөн хэрэглээний бүтээгдэхүүн болон түргэн муудах бүтээгдэхүүний тээвэрлэлт нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Төмөр замын тээврийн орлого 2021 оны 3 дугаар сард өмнөх сараас 11.1 (19.0%) тэрбум төгрөгөөр өсөж, 69.5 тэрбум төгрөг болжээ.

Агаарын тээвэр

Агаарын тээврээр 2021 оны эхний улиралд 731.3 тонн ачаа тээвэрлэсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 352.0 (32.5%) тонноор буурсан байна.

Зураг 3. Агаарын тээврээр тээсэн ачаа, тонн, сараар

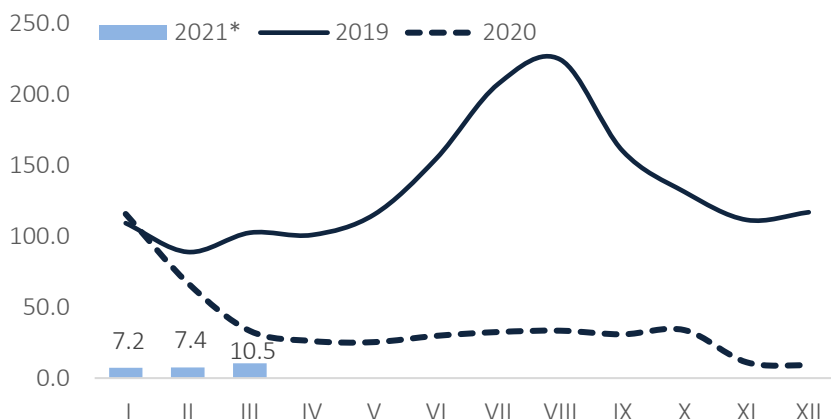

Агаарын тээврээр 2021 оны эхний улиралд дотоодод 0.5 (0.1%) тонн ачаа тээсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 21.8 (97.8%) тонноор буурсан байна.

Мөн олон улсад тээсэн ачаа 730.8 (99.9%) тонн болсон нь өмнөх оны мөн үеэс 330.2 (31.1%) тонноор буурчээ.

Агаарын тээврээр тээсэн ачаа 2021 оны 3 дугаар сард 215.2 тонн болж, өмнөх сараас 72.7 (25.3%) тонноор буурсан байна.

Зураг 4. Агаарын тээврээр зорчигчид, мянган хүн, сараар

Агаарын тээврээр 2021 оны эхний улиралд давхардсан тоогоор 25.2 мянган хүн зорчсон нь өмнөх оны мөн үеэс 190.6 (88.3%) мянган хүнээр буурсан байна.

Агаарын тээврээр 2021 оны 3 дугаар сард өмнөх сараас 3.1 (41.9%) мянган хүнээр их буюу 10.5 мянган хүн зорчсон байна.

Агаарын тээврээр орон нутагт зорчигчид 2021 оны эхний улиралд 18.2 (72.5%) мянган хүн болж, өмнөх оны мөн үеэс 67.2 (78.7%) мянган хүнээр буурсан байна. Энэхүү бууралтад Улиастай чиглэлийн зорчигчид 96.5 хувь, Мөрөн чиглэлийн зорчигчид 95.6 хувь, Ховд чиглэлийн зорчигчид 95.1 хувиар тус тус буурсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

Агаарын тээврээр олон улсад зорчигчид 2021 оны эхний улиралд 6.9 (27.5%) мянган хүн болж, өмнөх оны мөн үеэс 123.4 (94.7%) мянган хүнээр буурсан байна.

Агаарын үндэсний тээвэрлэгчдийн орлого 2021 оны эхний улиралд 25.1 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 26.8 (51.6%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

Агаарын үндэсний тээвэрлэгчдийн орлого 2021 оны 3 дугаар сард өмнөх сараас 605.6 (7.3%) сая төгрөгөөр буурч, 7.7 тэрбум төгрөг болсон байна.

Тооцох аргачлал:

- **Ачаа эргэлт.** Нэг тонн ачааг нэг км-ээс дээш зайд тээвэрлэсэн тээврийг хэмждэг нэгж юм. Ачаа эргэлт болон тээвэрлэсэн ачааны хэмжээг тээврийн төрөл тус бүр дээр ачааны төрлөөр тооцно. Ачаа эргэлтийг тонн километрээр илэрхийлнэ.
- **Зорчигч эргэлт.** Нэг зорчигчийг нэг км-ээс дээш зайд тээвэрлэсэн тээврийг хэмждэг нэгж юм. Зорчигч эргэлтийг хүн.км-ээр илэрхийлнэ.
- **Шилжүүлсэн тонн километр.** Тээврээр гүйцэтгэсэн олон төрөл, хэлбэрийн ажил, үйлчилгээг тусгай коэффициентуудыг ашиглан нэг нэгжид буюу тонн километрт шилжүүлсэн үзүүлэлт юм. Энэ үзүүлэлт нь тээврийн төрөл тус бүрт харилцан адилгүй тооцогддог.
- **Тээврийн орлого.** Тээврийн үйлчилгээ үзүүлсний төлбөр болгож авч байгаа өртгийн нийлбэр юм. Өөрөөр хэлбэл тээврийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны үр дүн буюу ачаа, зорчигч тээвэрлэлт түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаанаас орсон орлого юм.

Эх үүсвэр: ҮСХ, тээврийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн мэдээ

Мэдээлэл авах линкүүд:

<http://www.nso.mn/>

<http://www.1212.mn/>

Дараагийн мэдээ тархаах хуваарь: 2021 оны 5 дугаар сарын 15

Эдийн засгийн статистикийн газрын
дарга Э.Эрдэнэсан
Утас: (976-51)-266414

Эдийн засгийн статистикийн газрын,
Статистикч О.Мандахзориг
Утас: (976-51)-261563

